ADDITAMENTA
NOVA
AD
THOMÆ SYDENHAM
OPERA UNIVERSA

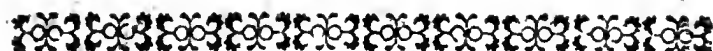
Ex nupera Londinensi Editione excerpta.

M. DC. LXXXIX.

TYPOGRAPHUS LECTORI.

RODIERE nuper Londini Opera Sydenhamiana Universa, denuo recusa; quæ cum præ se ferrent multo esse auctiora ac emendatiora priori editione, non distuli ea cum hac nostra conferre, ut pateret quæ tandem essent augmenta illa ac mutationes. Has tibi en! fideliter excerptas exhibeo; An verò tanti sint momenti, ut absque illis de nostro hoc libro conclamatum esset, tutè judica & Vale.

Πρὸς Σιδενᾶμον τὸν πάνυ

ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΙΚΟ'Ν.

Οἶδα χάριν, Σιδενᾶμε, καλὴν ὅτι γράψας ἅπασι
Βίβλον, τῆς τέχνης πλήρεα καὶ σοφίης,
Οἷσιν Ἰητρείης ὀδυνήφατα μέμβλεται ἔργα,
Καὶ νόος ἐν καλοῖς στήθεσιν ἐμπέφυε.
Πρὸς σὲ γὰρ εἰ σκοπέλους, εἰ δείδιμεν οἶδμα θαλάσσης
Καὶ νύκτας ἀνέμους, ὡς Ἑλίκην, βλέπομεν.
Ἀλλ' ἴθι ἐς κόρακας καὶ λήθης ὕδατα πῖθι,
Αὐτῶν ῥιγεδανὸν πῆμα Μαχαονιδῶν,
Ποινὴ ἀνθρώποισι, Στυγὸς γέννημα, Ποδάγρη,
Οὐδέποτ' εἰς Θωμᾶν αὖθις ἐλασσομένη.
Ὄφρα μὴ, εἴ τι γράφῃ πάντων ἀντάξιον ἄλλων,
Ἐν ποσὶ δυθύνῃς, ἀντιδικησομένη.
Τίς γὰρ ῥέξε τόσους πόδας ὠκέος Αἰακίδας
Ὠκυτέρους; καὶ σῆς ἔξελε κοιρανίης;

Μ. Σλᾶδος Βαταυὸς,
ἀνέκαθεν Βρεττανός.

ADDI-

ADDITAMENTA
NOVA

* *Sive ea quæ in nupera* Londinensi

OPUSCULORUM THOMÆ SYDENHAM Editione inserta vel mutata fuere hæc sunt.

PAG. 32. *lin.* 4. febrium malignarum. L. febrium quæ eruptionibus stipantur.

P. 37. *lin.* 10. in febribus quæ verè malignæ haberi debent. *L.* in febribus inflammatoriis quæ malignæ vulgò habentur

Ibid. l. 14. in aliis quibusvis febribus. *L.* in hac febre.

P. 38. *l.* 5. *post* febrim, *adde* hanc.

P. 42. *l.* 14. *& syrup. de mecon. aa.* ℥ij. *sy-*

rup. papaver. erratic. ℥ ß. *L. ſyrup. diamecon. & ſyrup. papaver. errat. aa.* ℥ß.

P. 43. *l.* 6. *poſt* eſſe, *adde* (ſaltem in hac febre.)

P. 44. *l.* 17. *poſt* præſcribo. *adde* Ut ♃. *decocti communis pro Clyſtere* ℔ j. *Syr. Violarum & Sacchari culinaris aa.* ℥ij. *M. F. Enema.*

P. 45. *l.* 6. *poſt* effervescat, *adde* ſingulis, vel; & *poſt* diebus; *adde* prout res poſtulaverit.

P. 54. *l.* 1. *poſt* ſedandam; *adde* Enema ex lacte Saccharato ſingulis, vel alternis diebus uſque ad diem decimum, vel undecimum injici curarent.

P. 63. *l.* 18. morbi. *L.* hujus febris.

P. 64. *l.* 14. gr. j. *L.* gr. j ß.

Ibid. l. 17. gr. viii. *L. Cochl.* ß. *Ibid. poſt* Miſce, *adde* vel *Rec. aqu. ceraſor. nigr.* ℥ j ß. *aquæ Epidemicæ* ℥ ij. *laudani liquidi, gutt.* xvj. *Syr. Caryophill.* ℨ j. *miſce.*

Ibid. l. 21. *poſt* ferat, *adde* & febris adeò in diuturnitatem abeat.

P. 71. *l.* 9. verè malignâ. *L.* inflammatoriâ.

P. 77. *l.* 8. diei unius, vel alterius. *L.* bidui

dui triduive.

P. 87. *l.* 25. *post* illæ, *adde* ferè.

P. 99. *l.* 8. *post* febribus, *add.* hujus constitutionis.

P. 106. *l.* 15. *post* experiri, *add.* his annis.

P. 111. *l.* 21. *post* exhibeatur, *add.* duabus scilicet horis ante paroxysmum.

Ibid. *l.* 27. ab aliis. *L.* à Galeno.

P. 119. *l.* 21. fol. *L.* Summitat.

Ibid. post Absynthii, *add.* & centaurii minoris.

P. 124. *l.* 25. Raughleigh. *L.* Raleigh.

P. 125. *l.* 27. *post* læsa. *add.* Verùm.

P. 126. *l.* 3. *add.* Attamen *Mania communis*, quæ vegetis hominibus atque etiam nullâ Febre prægressâ, accidere solet, alius sanè prosapiæ est, ac proinde longè diversâ quoad evacuationes, methodo tractanda; tametsi vel in hâc specie, ea quæ cerebrum atque spiritus animales corroborant, haud omitti debent. Curationem autem ejus, etsi non sit hujus loci, obiter tamen prædictę speciei subnectere non gravabor, ne quis fortè præ similitudine morborum in errorem illabatur.

In Junioribus ac sanguineo habitu

præditis, mittatur sanguis ex brachio ad uncias octo vel novem bis vel ter, diebus tribus inter singulas venæsectiones interpositis: Deinde semel extrahatur sanguis ex venis jugularibus. Ultra hunc modum repetitæ venæsectiones ægrum potiùs in *stultitiam* ducunt, quam curationem absolvunt. Postea aggrediatur usum *Pil. ex duobus*, quarum drachmam semis vel scrupulos duos (pro ratione operationis) capiat semel singulis septimanis stato die, ita ut si, verbi gratiâ, die lunæ primò Pilulas assumpserit, precisè eodem ipso die, nec frequentiùs, sequentibus septimanis eædem repetantur per longum tempus, usque dum perfectè convaluerit. Hâc methodo humores qui in hoc morbo mentis arcem impetere solerent, sensim in inferiores sedes dilabentur, aliâ quasi ῥόπη eis inductâ.

Diebus à purgatione liberis per totum decursum Electuario sequenti, vel alio medicamento eadem virtute prædito, utatur.

℞. Conf. Absinth. Rom. Anthos, & Theriac. Androm. aa. ℥ j. *conf. flaved. Aurant. Angelic. condit. nuc. mosch. condit.*

dit. aa. ℥ ß. *cum s. q. syrup. Caryophil. f. Electuarium*, capiat ad magnitudinem nucis moschatę bis in die, superbibendo haustulum vini Canarini, cui fuerint frigidè infusi Flores *Paralyseos*.

Ibid. l. 11. ad hunc usque quo hæc edimus. *L.* ad annum usque 77.

P. 129. *l.* 12. *post* delevit, *add.* tametsi duo ad minimum Civium trientes ob metum contagii se in rus subduxerant.

P. 132. *l.* 8 *post* circiter, *add.* triginta vel.

Ibid. l. 9. *post* summa, *add.* sc.

P. 148. *l.* 11. evocata. *L.* evocatæ.

P. 149. *l.* 25. *post* malignitate. *add.* ut loqui amant.

P. 170. *l.* 17. *post* exhibeo. *add. ex infusione scilicet Thamarind. fol. Sennæ, rhabar. cum mannâ, & Syrup. rosar. sol.*

P. 181. *l.* 14. fermè. *L.* quandoque.

P. 184. *l.* 2. *post* descripto, *add.* ubi magna, ut fit, in eosdem propensio ut plurimum prænunciat Variolas, quæ mox erumpent, minimè confluxuras.

P. 185. *l.* 1. *post* vexat, *add.* nunc in artubus, ut in Rheumatismo.

P. 188. *l.* 19. *post* Salivatione. *add.* Posterius autem, nempe Diarrhœa, infantes

hac ſpecie laborantes non ita certò diſcruciat.

P. 189. *l.* 1. ubique. *L.* plerumque.

Ibid. l. 23. *poſt* recrudeſcat. *add.* Dicto autem die, undecimo ſcilicet, tumor faciei unà cum Salivatione imminui incipit, at tunc primùm ejus loco manus intumeſcere ſolent, aut debent.

P. 192. *l.* 22. faciei & manuum intumeſcentia adhuc perſiſtens. *L.* faciei intumeſcentia adhuc aliquantulum perſiſtens, ac manuum inſigniter jam incipiens.

P. 193. *l.* 13. itaque. *L.* hinc.

P. 196. *l.* 20. *poſt* pertuſa, *adde* ad ingentem vim ſanguinis amiſſionem; *& poſt* alvus, *adde* nimiâ.

P. 203. *l.* 19. *poſt* clauderet. *adde* His verò non obſtantibus, ſi vel minimùm ſuſpicari liceat variolas mox erumpentes è Confluentium genere futuras eſſe, utile prorſus erit, ut non ſolùm ſanguis quam primùm mittatur, ſed & Emeticum propinetur, ob rationes alio in loco fusè dicendas.

P. 214. *l.* 19. 3. vel 4. *L.* 5. vel 6.

P. 215. *l.* 4. *poſt* patiatur; *adde* niſi forteam inquie-

inquietudo, vigiliæ, aut alia symptomata Phrenitidem minitantia, Paregorici usum subinde suadeat.

Ibidem l. 25. *post* licèt, *adde* in hac specie.

P. 217. *l.* 26. demerendus. *L.* non privandus.

P. 220. *l.* 4. nullo. *L.* minùs.

P. 224. *l.* 24. *post* quàm, *adde* vel Narcotica affatim exhibendo, vel; *& deinde* sanguinem è brachio satis largâ quantitate extrahendo, corpusque exponendo auræ liberiori. *L.* sanguinem liberaliter extrahendo, corpusque auræ exponendo.

P. 226. *l.* 13. ut efficeretur, satis mihi. *L.* ut satis efficeretur, sæpè mihi.

P. 227. *l.* 4. *post* flore, *adde* circa mediam æstatem.

P. 228. *l.* 8. *post* Rosarum. *adde* Vel sequens usurpari poterit. ℞. *Cort. Ulmi* ℥ vj. *Rad. glyyrrhiz.* ℥ß. *Passular. enucleat. n.* xx. *rof. rubr. p.* ij. *coq. s. q. aq. ad* ℔ jß. *colaturâ dissolv. Oxymel. simp. & mel. rosar. aa.* ℥ ij. *M. f. Gargarisma.*

Ibid. l. 26. *post* conjiciet. *adde* Sed neque

huic remedio ſatis fidere poſſimus, atqui (quod verè dolendum) aliud adhuc certius deſideratur ad truculentiſſimum hoc ſymptoma debellandum, quod ſolum ac ſuo marte eos ferè omnes jugulat, quotquot in hac Variolarum ſpecie *die undecimo* intereunt.

P. 236. *l.* 23. *poſt* eliminenturque. *adde* in hac febre autem non niſi per ſalivationem ejiciantur.

P. 239. *l.* 20. Naturæ. *L.* naturalis.

P. 250. *l.* 17. *poſt* utrique, *adde* morbo.

P. 259. *l.* 25. admiſcetur. *L.* admiſceri poterit.

P. 260. *l.* 11. *Mirab.* ℥j. *Laudani liquidi gutt.* XIV. *L. Mirab.* ℥ij. *Laudani liquidi gutt.* xvj.

P. 273. *l.* 23. 14. vel 15. *L.* 16. vel 18.

Ibid. l. 26. *poſt* celebratam. *adde* per totum morbi decurſum, *& deinde* Aquam Cardiacam. *L.* Cardiacum quodvis.

P. 274. *lin.* 1. *poſt* conceſſi. *adde Ex. gr.* ℞. *aq. cerasor. nigr. & fragor. an.* ℥ iij. *aq. epidem. ſcordii comp. & cinnamomi hordeat. an.* ℥ j. *margarit. præparat.* ʒjß. *Sacchari Chryſtallini q. s. adde aq. roſarum Damaſc.* ʒ ß. (ad guſtum ſcilicet gratiorem) *miſ. f. Iul. de quo cap.* coch.

coch. IV. *vel* V. *in langoribus*, *vel ad libitum.*

Ibid. l. 3. idque inprimis in senioribus ac Phlegmaticis. *L.* Hæc autem imprimis in senioribus ac Phlegmaticis usurpavi.

Ibid. l. 8. *post* triplo, *adde* aut *Decoctum album*, (quod appellant) *ex C. C. & micæ panis albiss. an.* ℥ij. *coctis in aq. font.* ℔ iij. *ad* ℔ ij. *& postea s.q. sacchari albiss. edulcoratum.*

Ibid. l. 9. vel cerevisia cum panis cortice & Maci incoctis. *L.* Vel ubi dejectio virium id postulaverit, *Aq. font.* ℔ ij. *cum Vini Canarini* ℔ ß. *simul cocta* pro potu ordinario frigidè assumebantur.

Ibid. l. 24. *post* convalescerct. *adde* imò quo certiùs adhuc hic affectus debellari potuerat, Laudanum prædictum octavâ quaque horâ, *id est* ter spatio diei naturalis, propinare non dubitavi; idque in majore dosi quàm suprà recensui, nempe ad gutt. xxv. si prior dosis fluxui cohibendo haud par fuerat. Insuper *Enema ex lactis vacc. librâ dimidiâ, & Theriac. Androm. sesquiunciâ* singulis diebus injiciendum curavi, quod

quidem

quidem in quibuscunque alvi dejectionibus mirè confert.

P. 275. *l.* 5. *post* usurpaverint. *adde* Hîc autem admonendum, quòd cùm alvi fluxus ad *Diarrhœam* tantùm assurgat, satis erit ut (Phlebotomiâ ac Catharsi fortiori omissâ) *Rhabarbarum* solum singulis matutinis exhibeatur, nempe ejusdem *pulv.* ʒß. (plus minus pro ægri virium ratione) *in Bolum cum s.q. Diascordii concinnatum, addendo ol. Chym. cinnamomi gutt. ij.* noctibus autem insequentibus *Paregoricum ex aq. Cinnamomi hordeatæ* ℥ j. *& laudan. liquid. gutt.* xiv. Diætam interim observando qualem in curatione Dysenteriæ suprà descripsi, atque etiam singulis diebus, si opus fuerit, clysterem injiciendo ibidem laudatum. Sed hoc obiter.

Ibid. l. 11. Joh. *L.* Tho.

P. 279. *l.* 9. *post* continuari. *adde* minimè provocari.

P. 283. *l.* 21. *post* consequuta est. *adde* Antequam finiam, hoc est notandum, quòd tametsi in his annis quibus Dysenteriæ adeò Epidemicè grassarentur, evacuationes priùs memoratæ prorsus necessariæ

sariæ erant antequam ad usum Laudani deventum fuisset; attamen in *Constitutione* quavis huic morbo minùs faventi, istæ tutò omitti possint, ac curatio compendiosiori viâ, solo nempe usu Laudani, absolvi, eo quem descripsimus modo.

P. 290. *l.* 16. *post* remissiora. *adde* illa.

P. 293. *l.* 27. Sed hæc extra oleas. *L.* Sed hoc obiter.

P. 296. *l.* 5. *post* humor: *adde* atque hujusmodi lacrymarum in oculos effusio certissimum est signum morbillorum ingruentium. Cui & hoc addendum haud minùs certum, quòd etsi in facie; exanthematum specie, hic affectus ut plurimùm se prodit, in pectore tamen non tam exanthemata quàm maculæ latæ & rubræ superficiem cutis non superantes, conspiciuntur.

P. 297. *l.* 2. A vultu. *L.* A facie. *& deinde adde* quam primò solam occupant, sensim.

P. 300. *lin.* 7. *post* volui; *adde* uti etiam eclegmate aliquo eundem scopum attingente. At præ reliquis *Diacodium* omni nocte ab ipso morbi insultu per

totum

totum ejus decursum exhibendum curavi. Ex gr. ♃. *Decoct. pectoral.* ℔j ß. *syr. violac. & capill. Veneris an.* ℥j ß. *mis. f. Apozema. Cap.* ℥iij. *vel* IV. *ter vel quater in die.* ♃. *ol. amygdal. dulc.* ℥ij. *syr. violac. & capill. Ven. an.* ℥j *sacchari cand. albi q. s. mis. f. Eclegma, de quo sæpiùs lambat, præcipuè quando tussis urget.* ♃. *aq. cerasor. nigr.* ℥iij. *syr. de meconio* ℥j. *mis. f. haustus, sumendus singulis noctibus.* Si verò infans fuerat æger, minuenda erat tam Pectoralium quàm Narcotici dosis, pro ratione scilicet ætatis.

Ibid. l. 13. nisi morbo sublato. *L.* nisi morbo jam prætergresso.

Ibid. l. 24. magis. *L.* valdè.

P. 309. *l.* 23. *post* eruptionis, *adde* & aliis signis in historia morbillorum suprà recensitis.

P. 315. *l.* 13. adstantibus molesta. *L.* grave aliquod periculum minitante.

P. 316. *l.* 7. *post* Paregoricum. *adde* ex Syrupo de meconio.

P. 335. *l.* 19. *post* receperim. *adde* Cùm verò hic morbus tam in Hypochondriacis, quàm Hystericis (nam utrobique,

bique, ut alio loco dicetur, par est ratio) sæpissimè in *Ictero* desinere soleat, atque iisdem passibus quibus hic ingreditur, iste se proripiat; observandum occurrit, quòd in hac Icteri specie curandâ Cathartica omnia, vel omnino omittenda, vel si adhibenda fuerint, *Rhabarbaro* solùm, vel leni quovis medicamento utendum. Etenim metuendum, nè à Catharsi novi tumultus cieantur, ac proinde Symptomata omnia postliminio recurrant. In hoc itaque casu nihil omnino agendum, cùm Icterus huic occasioni originem debens, sensim sponte suâ facessat, ac tandem brevi temporis spatio penitus evanescat: Sin autem Icterus longas moras nectat, atque non nisi ægre discedere videatur, ad Remedia confugiendum. Hoc uti soleo. ℞. *Rad. Rub. Tinctor. & Curcumæ an.* ℥j. *Chelidon. maj. cum toto, & summitat. Centaur. min. an. M.* j. *coq. in æqualibus partibus vini Rhenani & aquæ font. ad* ℔ ij. *Colaturâ dissolve syrup. de quinque Radicibus* ℥ij. *M f. f. Apozema, capiat* ℔ ß. calidè mane & serò usque dùm con-

convaluerit. At ubi Icterus per se invadit, Colicâ neutiquam prægressâ, omnino oportet, ut præter alterantia jam dicta, etiam *Cholagoga, id est*, quæ per alvum bilem subducunt, ægro exhibeantur, nempe semel vel bis antequam aggrediatur usum præscripti Apozematis, & postea semel singulis septimanis durante ejusdem usu. Ut ℞. *Electuar. è succo rosar.* ℥ij. *Rhabarb. subtiliss. pulv.* ℥ß. *Cremor. tartari* ℈j. *cum s. q. syr. Cichor. cum Rheo f. Bolus. Sumat summo mane, superbibendo vini Rhenani haustulum.* At si vel his diu continuatis morbus adhuc obstiterit, ad *Aquas ferreas*, quales sunt istæ *Tunbrigenses*, adeundum, quæ ex ipso fonte bibendæ sunt singulis matutinis dum convaluerit.

P. 352. *l.* 19. *post* aliis, *adde* modò Intermittentes non essent

Ibid. l. 22. imperato tantùm Lactis cum Aqua Potu, esuque Carnium & jusculorum è carnibus. *L.* imperatâ tantùm Cerevisiæ tenuissimæ, quoties ac quantum desiderarent, Potu, esuque tam jusculorum quàm aliorum, cujuscunque generis sint.

P. 352.

P. 352. *l. ult. post* institutâ. *adde* Sanè omnimodâ solùm hujusmodi per biduum triduumve abstinentiâ liberos meos, ac amicitiâ mihi conjunctissimos curavi: Verùm hoc remedio non nisi in junioribus ac temperamento sanguineo prædițis est utendum.

P. 363. *l.* 8. tria quatuorve. *L.* quinque vel sex.

Ibid. l. 12. *post* continua. *adde* quam ob insignem stuporem eam ferè semper comitantem, lubet *Comatosam* appellare.

P. 367. *l.* 10. eadem ista revixisse omnino videretur, non alia. *L.* eædem istæ revixisse omnino viderentur, non aliæ.

P. 393. *l.* 18. *post* convaluit. *adde* Notandum autem est; quòd tametsi symptomata quæ tussi supervenire solerent, ea propè essent, quæ hanc hyemem funestabant; attamen tussis ipsa sine illis sola invadens, eâ tempestate magis dominabatur. Hujus autem medela neque venæsectionem, neque Clysteres sibi vendicabat, modò febris à regimine, vel medicamentis calidioribus non excitaretur. Cùm satis erat ad eam compescendam ægro liberioris aëris foras usum

usum concedere, & carnis esum, ut & vinum ac id genus liquores spirituosos qui Febri ansam praebeant, omnino interdicere. Porro *Tabellas* sequentes saepiuscule devorandas imperavi, quae quidem ad tusses à frigore susceptas coërcendas omnibus aliis quae mihi adhuc innotescunt, longè praecellunt. ℞. *Sacchar. Cand.* ℔ijß. *Coq. in s. q. aq: communis usque dum adhaerescat extremis digitorum; tum adde pulv: Liquirit. Enul. Campan. sem. anisi & sem. Angelic. an.* ℥ß. *pulv. Irid. & flor. Sulph. an.* ℥ij. *ol. chym. sem. anisi* ℈ij. *f. s. a tabellae, quas secum continuò portet, ac earum unam frequenter assumat.*

P. 415. *l.* 22. admixtionem. *L.* admixtione.

P. 419. *l.* 10. *post* migrat. *adde* Veruntamen hoc animadvertendum volo. Si *Convulsiones Epilepticae*, vel etiam *Coma*, huic morbo sub initium eruptionis supervenerint (quod quandoque accidit in pueris ac junioribus hoc morbo laborantibus) omnino oportet ut *Epispasticum* amplum ac forte posteriori cervici applicetur, atque porro ut *Paregoricum* è Syrupo de Meconio statim exhibeatur,

rene-

repetendum singulis noctibus usque dum convaluerit; imperando interim ut æger bibat pro potu ordinario lac cum triplo aquæ coctum, & à carnis esu abstineat.

P. 426. *l.* 4. *post* Haustus. *adde* Eodem tempore sequentem emulsionem præscribo.

P. 427. *l.* 2. *℞. Oleum Liliorum, Amygd. dulc. & Unguent. Dialthææ. L. ℞. Oleum Amygd. dulc.* ℥ij. *Ung. Pomati & Dialthææ.*

Ibid. l. 7. *post* die. *adde* quo primùm accersor.

P. 431. *l.* 5. *post* illâ. *adde* Apud Hippocratem.

Ibid. l. 9. *post* reditum. *adde* Quandoquidem verò hujus morbi curatio in repetitâ venæsectione ferè tota stat, quæ tamen ab imperitis Chirurgis & nescio quibus Medicastris in locis ab oppidis populosioribus longè dissitis celebrata, miseros à *punctura Tendinum* in artûs amittendi, atque adeò in vitæ magnum discrimen sæpissime conjicit; non è re fore duxi, rationem huic malo succurrendi, si fortè fortunâ impingatur, hîc subnectere.

subnectere. Qui verò puncturâ hujusmodi plectuntur, dolorem non statim sentiunt, sed duodecim horis post Phlebotomiam se eodem affici conqueruntur, non tam in orificio nuper facto quàm in partibus ad axillam tendentibus, ubi tandem dolor se figit, & tunc maximè percipitur, cùm brachium extendatur; attamen læsa pars tumore admodum insigni non afficitur, eodem avellanæ magnitudinem vix superanti, sed ex orificio humor aqueus vel ichor quidam jugiter distillat, quod quidem præcipuum puncturæ tendinis diagnosticum est habendum. Ita curatur; ut & propriis oculis ipsus observavi.

℞. Rad. lilior. albor. ℥iv. *Coq. ad teneritudinem in lactis vaccini* ℔ij. *Deinde ℞. farin. lini & avenac. an.* ℥ *iij. Coquantur farinæ ad Cataplasmatis consistentiam in s. q. lactis à radicibus prædictis colati, & radicibus contusis misceantur. f. Cataplasma, parti affectæ calidè applicandum mane & vesperi.*

P. 481. *l.* 11. Sub hyemis exitum. *L.* Hyeme ingruente, at sæpius sub ejusdem exitum.

P. 434. *l.* 9. tollentur. *L.* toleretur.

Ibid.

Ibid. l.18. post solut. ℨß. *adde Miss. potio.* *P.* 436. *l.* 2. *post Peripneumonia. adde* Diligenter autem animadvertendum, quòd ubi Vini spiritui aut aliis id genus liquoribus, cum hoc morbo conflictantes se olim addixerint, minimè tutum erit eos statim ac derepente ab iis depellere; sed sensim id agendum, quo minùs *Hydropi* tam repentina mutatio ac abrupta viam sternat. Quod etiam in morbis quibuscunque ab hac προφάσι oriundis, observari debet. Cùm verò de *Spiritu Vini* mentio fuerit facta, hîc obiter dicam. Optandum sanè esset, quòd aut idem omnino exulet, aut saltem spiritibus reficiendis, non verò iisdem extinguendis usurpetur: nisi quis internum ejus usum prorsus abdicandum maluerit; proindéque à Chirurgis solùm ad *Ulcera digerenda* fotubus immiscendum, aut *Ambustis* extùs admovendum: quo postremo casu omnibus remediis, quotquot adhuc inventa fuere, hic liquor facilè palmam præripit, cùm cutem subjacentem ab omni putrefactione tueatur ac vendicet, atque eo nomine curationem quam citò absolvat, *digestionem*, quæ non nisi admo-

admodum tardè sua tempora percurrit, etiam non moratus: nempe si lintea spiritu vini imbuta partibus ab aqua ferventi, pulvere pyrio, vel simili læsis, quàm primùm hoc infligitur malum, applicentur, eademque spiritu dicto madefacta subinde repetantur donec dolor ab igne penitus evanuerit, & postea solùm bis in die.

P. 446. *l.* 3. *post* spiritu. *adde* quovis.

Ibid. l. 6. *post* extirpentur. *adde* Jam verò quantumcunque discriminis inter verum Rheumatismum, ut supra innui, & Scorbutum intercedat, aliam tamen speciem esse Rheumatismi quæ ad Scorbutum quam proximè accedit, omnino confitendum est, utpote quæ insigniora hujus morbi symptomata æmulatur, & pariter eadem fermè remedia sibi vendicat, ideoque mihi *Rheumatismus Scorbuticus* audit. Dolor nunc hanc, nunc illam partem obsidet, sed eandem in tumorem ac in aliâ specie rarò attollit, neque febrim sibi comitem adjungit. Insuper non adeò fixus manet, sed indolem magis vagam ac incertam refert, cum anomalis inconditisque symptomatis

tis stipatus. Nunc hunc vel illum artum discruciat, mox internas solùm partes afficit, proindeque ægritudinem parit, quæ redeunte externarum partium dolore iterum se proripit; ita ægrum alternatim divexans, ac in diuturnitatem longam se protrahens, ad instar morborum qui vel maximè Chronici habentur. Fœminas præ reliquis adoritur, ut & viros qui imbecilliori naturâ sunt; adeóque ad affectuum hystericorum classem referri debere planè suspicarer, nisi quòd iteratâ experientiâ comprobassem eum remediis hystericis minimè cessisse. Illi etiam qui longum & repetitum *Corticis Peruviani* usum experti sunt huic malo sunt obnoxii; quod quidem (ut obiter id attingam) unicum est incommodum quod ex hoc remedio illatum novi unquam. Sed utut id sit, hic affectus sive ex hâc occasione, sive ex alia quacunque causâ originem ducit, quàm facillimè debellatur vinciturque usu sequentium, quæ nisi privato commodo publicum prætulissem prorsus mihi reticenda essent. Etenim his solis quàm multos, eo quo descripsimus mo-

do laborantes, sanavi, quibus Venæsectiones, quantumlibet repetitæ, Cathartica, Diæta lactea, Pulveres testacei, *&c.* ne hilum profecerunt. Atque hæc sunt.

℞. Conserv. Cochlear. hortens. rec. ℥ij. *lujul.* ℥j. *pulv. Ari Comp.* ʒvj. *cum s. q. syr. Aurant. f. Electuar. Capiat.* ʒij. *ter in die per mensem integrum superbibendo aquæ sequentis* ℥iij.

℞. Cochlear. hortens. M. viij. *Beccabung. Nasturt. aquat. salviæ, menthæ, an. M.* iv. *Cort. Aurant. n.* vj. *nuc. Moschi. contus.* ℥jß. *Infundantur in Cerevisia Brunsvicensis* ℔ xij. *ac distillentur organis communibus, & eliciantur tantummodo Aquæ* ℔ vj. *pro usu.* Atqui præcisa dosis *pulv. Ari comp.* observetur, aut saltem eadem non minuatur.

P. 448. *l.* 7. *post* tolerando. *adde* At quoties levissimam scalpturam subeunt rursum apparent.

P. 450. *l.* 9. *post* egeat. *adde* Hic obiter dicam, quòd licet non solùm hic affectus de quo jam loquimur, sed & plerique eorum qui cutim impetunt & eruptionem aliqualem comitem sibi adjungunt

(modo

(modo Chronici ii ſunt) facilè huic methodo cedant, ac proinde ſanguinis miſſione & Catharſi iteratis brevi ſe proripiant; eorum tamen aliqui viâ planè diversâ tractandi ſunt, nec evacuationes modò dictæ quantumlibet repetitæ, nec *pulveres teſtacei* ſanguini edulcorando deſtinari quicquam proficiunt; cùm recrementa quædam pravam diatheſin adepta intimiùs cuti impingantur, non niſi remediis quæ ſanguini robur ac vim conciliant, proindéque cutis ſpiraculis deobſtruendis apta nata ſunt, ullatenus amovenda debellandaque: Cum ſucceſſu itaque non vulgari ſequentem methodum aggreſſus ſum in *Pruritu ferino*, atque inveteratis id genus cutis eruptionibus. Ut

℞. Theriac. Andromach. ℨß. *electuar. de ovo* ℈j. *rad. ſerpentar. Virgin. ſubtiliſſ. pulver.* gr. xv. *lapid. Bezoard. Oriental.* gr. v. *cum ſ. q. ſyr. è Conditurâ Citri f. Bolus, ſumendus mane & horâ ſomni per dies* 21. *ſuperbibendo Cochl.* vj. *ſeq. Iulapii.*

℞. Aq. Card. Benedict. ℥vj. *aq. epidem. & Theriacal. ſtillat. an.* ℥ij. *ſyr. Caryoph.* ℥j. *mſ. f. Iulapium.*

Singulis matutinis post assumptum medicamentum sudet horæ unius vel alterius spatio, vel potiùs pluribus stragulis quàm soleret coopertus in lectulo levi madori indulgeat per dictum tempus. His finitis si pustulæ adhuc non evanuerint, sequenti linimento partes affectæ inungantur. ℞. *Unguent. ex oxylapatho.* ℥ij. *Unguent. pomati* ℥j. *flor. sulphuris* ʒiij. *ol. Rhodii* ℈ß. *f. Liniment.* Veruntamen medicamenta præscripta haud usurpentur, nisi Venæsectione atque catharsi ritè præmissis; quæ tametsi solùm adhibitæ curationem non absolvunt; ægrum tamen contra febrim præmuniant, ob usum medicaminum calidorum alias occursuram.

Est & alia *Eruptionis* species, etsi minùs frequens, ad cujus medelam nullæ prorsus evacuationes conferunt. Hæc tametsi in aliis quandoque partibus, ut plurimum tamen in pectore apparet, ac loco aliquo determinato se figit, vix cutim supereminens, atque latiorem maculam præ se ferens, nisi quod aliquantulum porriginosa, ac quasi furfuracea, cũ squamulis colore ad flavum vergente

tinctis,

tinctis, cernitur. Hàc sive *maculâ*, sive *impetigine* vigente, æger bene se habet, eâdem verò evanescente, ut sæpe fit, leviculam ægritudinem patitur, atque urina ejus turbidior, & rubicundior, sed ad flavedinem accedens, redditur. In hujus, etiam affectûs curatione eâdem via atque iisdem post evacuationes universales, plane remediis insistendum ac in Pruritu ferino modò dicto; ac proinde, quod non omittendum, vini, ut & carnium εὐπέπτων usus omnino concedendus, cùm refrigerantia omnia magis officiant quàm prosint. Atque ita hæc postrema Eruptionis species curatur, quæ tamen aliquandò non nisi *Aquis Ferreis* diu epotis cedet.

P. 452. *l.* 12. *post* perdomanda sunt, *adde* ut & *Epispastico* amplo ac forti, posteriori cervici applicando.

P. 453. *l.* 8. *post* debetur; *adde* quod sedulâ observatione dignum.

P. 455. *l.* 16. *post* Catharticum. *adde* Quoad externas applicationes. Lintea quadruplicata immersa aquæ frigidæ in qua *Sal prunellæ* dissolvatur, & postea leviter expressa admoveantur Nuchæ ac utrinque

Cervici sæpius in die. Item post universas evacuationes peractas liquor sequens applicetur. ♃. *Vitriol. Hungar. & Alumin. an.* ℥j. *Phlegmatis Vitriol.* ℔ ß. *Coq. tamdiu donec omnia fuerint dissoluta. Liquorem frigefactum filtra, & à Cryštallis subinde natis separa. Liquore residuo adde ol. Vitriol. duodecimam partem. Turunda ex linteo raso liquore hoc probè humectata, nari ex quâ sanguis stillat indatur, per dies duos isthîc relinquenda.* Quo etiam liquore linteamina imbuta & applicita sanguinem sistunt ex quacunque demum parte externâ idem defluat.

ADDENDA ET MVTANDA IN EPISTOLIS RESPONSORIIS, &c.

P. 14. *l.* 19. 30. guttas. *L.* guttas. 25.

P. 21. *l.* 1. *post* potuisse. *adde* nisi quod illi qui longum & repetitum corticis Peruviani usum experti sunt (ut in *Capite de Rheumatismo* præmonstraverim) in speciem quandam *Rheumatismi Scorbutici* nonnunquam incidunt. Hoc autem malum perquam rarò ex hac occasione nascitur, & quando accidit facillimè Remediis ibidem descriptis cedit.

P. 27. *l.*16. exhibeo mane,& serò Corticis subtilissimè triti ℥ij. vel in vino hauriendas, vel in formâ Electuarii cum Syr. e Rosis siccis q.s. superbibendo Vini haustum. *L.* Corticem exhibeo hunc in modum. ℞. *Cortic. Peruv. subtiliss. pulver.* ℥j. *cum s.q. syr. Caryophyl. vel de Rosis siccis, f. Electuar. dividendum in* 12. *partes, quarum unam capiat quartâ quaque horâ, incipiendo immediatè post paroxysmum, superbibendoque haustum vini cujuslibet.* Vel, si *Pilulæ* magis arrideant. ℞. *Cortic. Peruv. subtiliss. pulv.* ℥j *cum s. q. syr. Caryophyl. f. Pil. mediocris magnitudinis, quarum capiat* vj. *quartâ quaque horâ.* Sed minori cum molestia, eodem tamen fructu, hujus *Pulveris uncia una* admisceri poterit *libris duabus Vini Clareti*, atque ejus *cochl.* viij. *vel* ix. exhiberi iisdem quæ dicta sunt temporis intervallis.

P. 28. *l.* 36. *post* valeat. *adde* Neque pulvis justo citiùs per alvum expulsus dispersdatur, antequam suo fungeretur munere. In hoc itaque casu *Laudani* ejusdem *gut.*x. Vino instillari jubeo, & post alternam pulveris dosin assumi, modò Diar-

rhœa perstiterit.

*P.*30.*l.*1.Sesquidrachmam scilicet exhibens sextâ quaque hora ad vices quatuor. *L.* nempe quartâ quaque horâ ut modò dixi.

Ibid. l. 25. post assumptas Drachmas sex, vel quod earum exæquat virtutem in aliâ qualibet formâ. *L.* ut plurimùm post assumptam hujus remedii quantitatem sufficientem.

Ibid. l. 26. *post* obstanti. *adde* Hîc autem observandum, quòd quo magis Febris sive sponte suâ, sive regimine calidiori ad Continuitatem accedat, eo major Corticis quantitas exhibenda; ita ut nonnunquam viderim morbum hunc non nisi sesqui-unciæ, vel unciis ejusdem duabus cessisse.

*P.*31. *l.*16. *post* dederint. *adde* Quandoque accidit ut in hoc morbo malè formato, necdum in typum regularem evecto, æger ob vomituritionem ferè continuam Corticem deglutitum, quacunque demum formâ exhibeatur, retinere nequeat: In hoc casu vomitio priùs est compescenda quàm Cortex propinetur. Ad quem scopum collimans jubeo, ut sexies

ſexies vel octies ſpatio duarum horarum *ſucci limonum recens expreſſi Cochl.* j. *cum ſalis Abſinth.* ℈j. *aſſumat* : Deinde *Laudan. liquid gutt.*xvj. *cum aq. Cinnamom. fort. Coch.* j. Ac brevi poſt, ſi vomitus ceſſaverit, uſum Pulv. Peruv. aggrediatur.

Ibid. à l. 17. ad *l.* 25. Pro Infantibus quorum ætas tenella vel à Pulveris, vel Infuſi in frigido facti eâ quantitate quâ devincatur morbus, periclitari poſſit, ʒ ij. *vel* iij. *Corticis in vini Gallici Rubri* ℔j. decoquendas præcipio ad caſum tertiæ partis, ac colaturæ cochleare unum aut alterum bis terve de die pro ratione ætatis exhibendum curo, donec Paroxyſmi non ampliùs diſcrucient. *L.* Pro Infantibus, quorum ætas tenella vix feret ut aliâ formâ hoc remedium aſſumatur (ſaltem eâ quantitate quâ devincatur morbus,) ſequens Julapium præſcribere ſoleo. ℞. *aq. Ceraſor. nigr. & Vini Rhenani an.* ℥ ij. *Cort. Peruv. ſubtiliſſimè pulv.* ʒiij. *ſyr. Caryophil.* ℥j. *mſ f. Iulap. Cap. Cochleare unum alterumve pro ratione ætatis, quartâ quâque horâ, donec paroxyſmi non amplius diſcrucient; in-*

stillando alternis dosibus, si Diarrhœa adfuerit, Laudani liquidi gutt. j. *vel* ij.

P. 33. *l.* 11. *post* obtinuerit. *adde* Hîc autem advertendum, quòd cùm de Febribus Intermittentibus olim agens ægrum sublato morbo sedulò purgatum iri admonuerim, hoc intelligi velim de iis solùm febribus quæ vel sponte suâ, vel alio sive medicamento sive methodo præter Corticem Peruvianum erant debellatæ. Etenim Curatio, cùm huic Remedio, de quo jam loquor, innitatur, purgatione nec eget, nec eandem planè fert. Ita potenter dictus Cortex sine ope Catharticorum non solùm *Paroxysmis*, sed & *Dyscrasiæ* quam corpori iidem inflixerunt, subvenit.

Ibid. l. 16. *post* conjiciet. *adde* Hîc autem commemorare libet, quod sub primos hujus Constitutionis annos symptoma quoddam insigne Febribus Intermittentibus quandoque supervenerit. Nempe earum Paroxysmi non cum rigore & horrore, quas postea Febris excipit, invadebant, sed æger iisdem planè symptomatis tentabatur ac si *Apoplexiâ* verà laborasset, quæ tamen nihil aliud es-

ſet, utcunque hunc affectum æmularetur, quàm ipſa Febris caput impetens; ut ex aliis ſignis ita ex colore urinæ ſatis liquebat: quæ in Intermittentibus ut plurimùm rubore ſaturato extat, qualis cernitur in urinâ eorum qui Ictero laborant, etſi non adeo intensè rubet, & pariter ſedimentum deponit pulverem laterum ferè referens. Hoc autem in caſu quantumlibet evacuationes omnes, cujuſcunque demum generis ſint, indicari videntur, ad revellendos ſcilicet ex cerebro humores, ut in Apoplexiâ primariâ fieri ſolet; eædem tamen omnino omittendæ ſunt, utpote quæ originariæ hujus ſymptomatis cauſæ, Febri nempe Intermittenti prorſus adverſentur, ac proinde mortem accerſant; quod & ipſe novi. At è contrà expectandum donec paroxyſmus ſponte ſuâ evanuerit, quo tempore Cortex, modò citiùs idem ingeri non poterit, quamprimùm eſt exhibendus, & in Intervallis ab hujuſmodi acceſſionibus liberis idem ſedulo repetendus, uſque dum perfectè convaluerit æger.

Nonnunquam accidit, etſi perquam

 raro,

rarò, ut Senes qui diu hoc morbo antea laborarunt, ac interea Venæsectionibus & Catharticis imperitè fuerint mulctati, in *Diabetem* incidant, etiam Febre jam perfectè fugatâ. Etenim cum sanguis eorum abhinc debilitatus assimilandis succis ei illatis prorsus impar reddatur, iidem per vias urinarias crudi adhuc & inconcocti exitum sibi quærunt, proindeque præ ingenti urinæ copiâ: quoties eam reddunt, excretâ, sensim vires labefactantur, & quasi substantia Corporis per hanc Cloacam exinanitur. In hoc affectu, uti & in omni *Diabete*, ex quacunque προφάσει originem ducat, Curativæ Indicationes ad sanguinem invigorandum corroborandumque, ac pariter ad fluxum urinæ præternaturalem restringendum, omnino dirigendæ sunt. Ut ♃. *Theriac. Androm.* ℥ j ß. *conserv. flaved. Aurant.* ℥j. *Diascordii* ℥ß. *Zinzib. condit. & nuc. moschat. condit. an.* ʒ iij. *pulv. è chelis Cancr. compos.* ʒ ß. *Cort. exterioris Granator. rad. Angelic. Hispan. Coral. rubr. prep. & trochisc. de terra Lemniâ an.* ʒj. *boli Arm.* ℈ij. *Gum. Ar.* ʒß. *cum s. q. syr.*

de

de rosis siccis f. Electuar. de quo sumat ad magnitudinem nuc. mosc. maj. manè, horâ quintâ pomerid. & nocte per mensem integrum, superbibendo sequ. infusionis Cochl. vj. ♃. rad. Enul. Campan. Imperator. Angelic. & Gentian. an. ℥ ß. fol. absint. Rom. mar. alb. Cent. min. & Calaminth. an. M. j. Baccar. Iuniper. ℥ j. Incidantur minutim, & infundantur Vini Canarini ℔ v. stent simul in infusione frigida. Coletur tantummodo tempore usûs. Vescatur cibis ἰυπέπτοις, *viz.* Carne vitulinâ, Vervecinâ, *&c.* Abstineat ab esu olerum & fructuum qualiumcunque, & singulis pastibus bibat vinum Hispanicum.

Eadem ferè methodo atque iisdem remediis contumax iste & diuturnus affectus. *Fluor* scilicet *muliebris*, sanatur ac *Diabetes* modò dictus: nam utrobique Indicationes curativæ eædem sunt, quantumcunque inter se hi duo morbi diffidere videantur. At in *fluoris muliebris* curatione Venæsectio semel celebrata, ac postea Catharsis ex *Pil. Coch. maj.* ℈ ij. tribus vicibus repetita *Corroborantium* usui præmitti debent, deinde verò per totum processum omnino

omit-

omittendæ ; cùm quælibet evacuatio evertat quicquid corroborans substruxerit. Sed hæc obiter.

P.36.l.7.post Cap. V. *adde* Quantumlibet autem Cortex suprà laudatus in Febribus hisce medendis omnibus aliis, quotquot adhuc inventa fuerunt, palmam facilè præripiat , attamen in *Tertianis Vernalibus* , si modò æger sanguineo temperamento præditus esset , atque etiam ætate floreret, Remedia sequentia curationem absolvisse observavi. Ex. gr. Mittatur sanguis è brachio die à paroxysmo libero, & post aliquot horas eodem die exhibeatur *Emeticum ex Infusione Croci Metallorum*; ita tempus præfigendo ut Vomitorium opus suum absolvat ante Invasionem paroxysmi insequentis, quo elapso immediatè aggrediatur usum sequentium. ♃. *Extracti gentian. Absinth. & Centaur. min. an.* ℨij. *Misceantur ac dividantur in* IX. *doses, quarum unam capiat quartâ quâque horâ, superbibendo decocti amari sine purgantibus & vini albi an.* ℥iij. Est & altera methodus curandi has Tertianas, in pauperibus scilicet quorum facultas

pro-

prolixo apparatui Medico ferendo non sit. Ut ℞. *Serpent.Virginian. subtiliss. pulv.*℈j. *vin. alb.* ℥iij. *Mſ. ſumat duabus horis ante paroxyſmum & Stragulis bene coopertus ſudet per tres vel quatuor horas: Idem faciendo per duas alias vices paroxyſmo ingruente.*

P. 47. *l.* 8. incipiunt. *L.* incipiebant. *post. adde.* Exinde verò ad initium *Anni* 1680. uſque Anni 1685. quo *ſecundam* 81, hanc noſtram *Editionem* jam 82, conficio, eædem adhuc perdu- 83, rarunt. Etenim tametſi in hac 84. urbe non adeò Epidemicè nunc temporis invadunt ac in quatuor primis Annis, & mitiores etiam ſunt, in aliis tamen locis, nunc his, nunc illis; non minùs graſſantur ac ſæviunt. Atque etiamnum generalis Conſtitutio Intermittentibus producendis adeò favet, ut ad hunc uſque diem affirmare poſſim, me ne unicam quidem Febrim per hos dies verè *Continuam* vidiſſe unquam, niſi fortè re malè geſtâ in earum claſſem fuerit evecta; vel una eſſet *Intercurrentium* mihi dictarum, quòd ſcilicet omni ferè anno invaderent.

Ita

Ita pertinaciter hæc Constitutio hujusmodi Intermittentibus conducit; cujus certè acies priùs est retundenda quàm *Continuæ depuratoriæ* mihi dictæ, epidemicè grassari fuerit integrum. Etenim in Intermittentium specie natura plus satis festinare videtur, & agendi vehementiâ justo citiùs tempora materiæ morbificæ subigendæ, mox etiam despumandæ, debita percurrere. Quod in Depuratoriâ secus accidit, in qua non nisi post dies 13. vel 14. apparent signa materiæ febrilis tandem concoctæ, per sudores subinde, vel potius per διαπνοὴν paulò pleniorem, eliminandæ. His rite perpensis nullus dubito quin Febres istæ *Depuratoriæ*, quæ Annis 61.62.63.64. regnabant, quasi fæces fuerint *Intermittentium* quarundam quæ ante id tempus per seriem Annorum certam sæviissent, (quanto autem tempore hæ invaluissent haud equidem scio:) Cùm enim Constitutio quæ ad Intermittentes faciebat sævitiem suam deponens jam fermè exolevisset, Febres quas postea parturiebat magis humorales erant ac terreæ, unde non nisi lentè ac pedetentim sanguinem

depura-

depurare satagerint, quæ in primis Constitutionis Annis subtilioribus principiis innixæ, atque adeò Intermittentium typo indutæ, celeri passu suis temporibus defungi solerent. Quòd si res ita se habeat, verisimile mihi videtur hanc Febrim (*Depuratoriam* volo) postliminio reversuram quam primùm præsens Constitutio aliquantulum remiserit, eandemque serie quadam Annorum permansuram antequam *Pestis* eam exceperit. Per annos autem omnes, quotquot demum ii fuerint quibus Febris hæc grassabitur, *Intermittentes* etiam subinde se exerent, ac fortean nonnunquam pro brevi tempore Epidemicæ evadent; quando scilicet manifesta aliqua aëris temperies ad id symbolum suum conferet. An huic Febri *Cortex Peruvianus* æquè medebitur ac nunc dierum Febribus Intermittentibus solet, non habeo certò dicere. At in *Peste* atque *Epidemicis Continuis*, quæ eandem ordine excipient, debellandis, non alios effectus ex ejus usu expectare licet, quàm eos quos hodiè in *Pleuritide*, *Peripneumoniâ*, *Anginâ* ac id genus Fe-

bribus

bribus inflammatoriis videmus, quibus non tantùm non prodest, sed & planè obest. Sed utut id fuerit, eo quem diximus modo in posterum Epidemicorum alii alios excipient, si quidem natura eundem ordinem, ac per 24. annos ultimò præterlapsos, observaverit.

Ibid. l.26. protruditur. *L.* protrudatur.

P. 51. *l.* 17. potuit. *L.* potui.

P. 76. *l.* 17. *post* ℥ij. *adde Mf. f. potio.* Vel curatione tardiùs procedente.

Ibid. l. 22. *post* fert. *adde* Vel bis in septimana, pil. sequentes exhiberi poterint. ℞. *pil. ex duobus* ʒß. *Mercur. dulc.* ℈j. *cum f. q. Opobalsami f. pil.* IV. *sumenda summo mane.*

P. 78. *l.* 5. *Syr. Violac. L. El. Diacathol.*

P. 80. *l.* 9. *post* itaque. *adde* Sanguis iterum mittendus, &c.

P. 86. *à l.* 10. *ad* 17. Aurorâ illâ quæ postremam inunctionem proximè insequitur exhibeo *gr.* VIII. *Turbith. mineralis in conservâ Rosarum rubrarum.* Post tertiam inunctionem, vel saltem post assumptum Turbith Minerale, gingivæ utplurimùm intumescunt, & Ptyalismus suboritur. *L.* Post tertiam inunctionem

gingivæ

gingivæ ut plurimùm intumefcunt, & *Ptyalifmus* fuboritur. Si verò intra tres dies poft ultimam inunctionem idem haud procedat, tum gr. viij. *Turbith. Mineral.in Conferv.rof. rubr.* exhibeantur ægro, qui poft fingulas vomitiones aut fedes fumat hauftum liquoris poffetici calidè. Cùm expuere inceperit.

P. 87. à *l.* 24. ad *l.* 2. p. 88. quæ ut faciliùs amoveantur utile erit ut *Diafcordii* fefqui-drachmam æger aliquoties devoret, atque porrò ut *Corroborantium* ex *Cephalicis* & id genus aliis, vino Hifpanico coctorum vaporem recipiat in fellâ perforatâ. *L.* atque porro dictus alvi fluxus (qui plerumque accidit, antequam falivatio bene affurgat) fiftendus eft ufu *laudani liquidi*, ita dofim augendo atque repetendo prout urgeat fymptoma; aut *Diafcordii fefquidrachmâ*, aliquoties prout opus fuerit, devoratâ. Diarrhœâ tandem cohibitâ, falivatio debito modo procedere folet, quæ antea vix appareret.

P. 89. *l.* 5. *poft* verfetur. *adde* (Quod & ego per menfes aliquot fieri aliquando juffi.)

P. 91. *l.* 5. aurorâ istâ quæ postremam excipit. *L.* Ptyalismo haud ritè procedente.

Ibid. l. 6. Ptyalismo fatiscente. *L.* eodem justo citiùs fatiscente.

P. 94. *l.* 24. *post* excernatur. *adde* Porrò observandum est, si tumor ossi alicui, *Exostosis* vulgo dictus, insideat, qui etiam tamdiu permanserit ut os jam carie afficiatur; incassum prorsus erit sive salivatione, sive aliâ aliquâ methodo curationem aggredi, nisi etiam huic malo obviam eatur; ac proinde os ope *Caustici* denudandum, & quamprimùm idem, quod aiunt, *exfoliandum*, usu scilicet remediorum, quæ intentionem hanc implere solent.

Ibid. l. 25. *Os exulceratum*, Salivationem. *L. Ore exulcerato*, quod Salivationem.

ADDENDA ET MUTANDA IN DISSERTATIONE EPISTOLARI &c.

P. 38. *l.* 18. *post* soleat. *adde* De hoc verò alio in loco fusiùs dixi.

Ibid. l. 24. *post* vertigine. *adde Artuum dolore* quasi Rheumatismo laboret.

P. 40. *l.* 17. *post* Infantes. *adde* tenellulos.

P. 43. *l.* 14. *post* dormiat. *adde* Quod observatione dignum.

P. 48.

P. 48. *l.* 10. *post* addicitur. *adde sextâ* Nempe à prima invasione.

P. 50. *l.* 12. *post* convaluerint. *adde* Neque verò hoc reticebo, quòd in ultimis diebus Variolarum egregiè confluentium quandoque necesse habui etiam ter in spatio diei naturalis, *i.e.* Octavâ quâque horâ, Narcoticum exhibere; quando scilicet vel ob violentum spirituum orgasmum, vel ob eorundem confusionem ægritudinem aliqualem inducentem, longiora ab usu ejus intervalla haud concederentur. Hoc autem notandum, quòd si tam frequens Diacodii exhibitio ægro nauseam creet (quod in dictis diebus sæpe accidit) hoc in casu *Laudanum liquidum* propinandum; cujus *gutt.* XVI. idem valuit, ac ℥j. *syr. de Meconio*, nempe si eodem modo præparetur quem in *Libro de Morbis Acutis & in Cap. de Dysenteria* itidem descripsimus.

P. 84. *l.* 11. in *L.* de.

P. 101. *l.* 2. *post* prostrationem. *adde* in Juvenculis *Chlorosin*, sive *Febrim albam* (quam quidem *speciem* esse *affectionis hysterica* nullus dubito.)

P. 104. *l.* ult. *post* purpurata. *adde* Attamen

hic notandum, quòd non semper Venæsectio & Cathartica Chalybis usui sint præmittenda; cùm viribus admodum imbecillis & diuturnitate morbi attritis fractisque omitti ea possint ac debeant, & cum Chalybe statim incipiendum; quod diligenter advertendum.

P. 109. *l.* 5. *post* exhibeantur. *adde* Cùm verò quæ exteriùs admoventur, tenera Infantium corpora facilè penetrent, proindeque sanguinem ipsum qualicunque virtute suâ penitus afficiant; è re erit in *Tumoribus* qui ventrem eorum occupant, sive *Scrophulis*, sive *Rachitidi veræ* originem illi debeant, *Linimentis* uti quæ sanguinem ac viscera corroborandi ac pariter labem aliquam morbificam iis inductam delendi vi pollent. Ut ℞. *Fol. Absinth. vulg. Centaur. min. Marrub. alb. Chamædr. Chamæpit. Scordii, Calaminth. vulg. Parthenii, saxifrag. pratens. Hyperic. Virgæ Aur. Serpill. Menth. Salviæ, Rutæ, Card. benedict. Puleg. Abrotan. Chamæmel. Tanacet. Lilior. Convall.* (*omnium rec. collectorum & incisorum*) *an. m.* j. *Axungiæ porcinæ* ℔ iv. *sevi ovini, & vini Clareti an.* ℔ij.

℞ ij. *Macerentur in ollâ fictili super cineres calidos per horas 12. Deinde ebulliant ad humiditatis consumptionem, & postea colentur, ut fiat Unguentum; quo venter ac Hypochondria illinantur mane & serò per 30 vel 40 dies continuas, uti etiam Axillæ utræque.* Quoad *Rachitidem* autem hoc notandum, quòd in tumoribus istis qui ventres Infantium post longas *Intermittentes Febres* olim infestarent, veræ Rachitidi non multùm abludentes, repetita Catharsis omnino videtur indicari; cùm ante usum *Corticis Peruviani* istæ Febres in diuturnitatem longam se extenderent, ac proinde sedimentum deponerent, hujusmodi Tumorum causam, quæ ideò non nisi purgatione repetitâ abigi poterat: Attamen in *Rachitide verâ* Cathartica locum non habent, nisi ut semel vel bis ad plurimum æger purgandus antequam usum Alterantium aggrediatur. Per totum autem tempus quo partes illinuntur, intus assumat vel vinum modò dictum; vel, si fieri possit, pro potu omni bibat Cerevisiam in quâ quantitas sufficiens herbarum prædictarum, vel earum

saltem

saltem aliquammultarum, unà in dolio inclusa fuerit.

P.111.l.2. per tres alios dies. *L. per duas vel tres alias vices, idque singulis vel alternis auroris pro ratione Virium aut operatione.*

Ibidem l. 9. post languore; adde instillando primæ dosi, modo paroxysmus urgeat, *spir.C.C. gutt.* xx.

Ibidem l.16. post Absynthitis. adde Vel pro usu quotidiano. ℞. *Limatur, Chalyb. & extract. Absinth. an.* ℥iv. *M.f. asserve- tur pro usu. Capiat iisdem temporibus gr.* xvj. *vel* ℈j. *in pilulas tres redact.*

Vel si forma *boli* magis arrideat, ℞. *Conserv. Absinth. Roman. & conserv. flaved. Aurantior. an.* ℥j. *Angelic. condit. Nucis Mosch. condit. & Theriac. Andromach. an.* ℥ß. *Zinzib. condit.* ʒij. *cum s. q. syr. Aurantior. f. Electuarium.* ℞. *Electuarii præscript.* ʒjß. *Limatura Chalybis probè triti gr.* viij. *cum s.q. syr. Aurantior. f. bolus, sumendus mane, & horâ quintâ pomeridianâ, superbibendo haustum vini Absinthitis.*

P. 112. l. 7. post noctibus. adde Hìc autem observandum, quòd *Chalybeata* in quacunque

cunque forma aut dosi exhibeantur, fœminis quandoque magnas tum animi tum corporis perturbationes inducant, idque non solùm primis diebus (quod ferè omnibus solenne est) sed etiam per totum tempus quo illis utuntur; in hoc casu non statim Chalybis usus dictis temporibus interrumpendus, sed, quò meliùs eundem ferre poterint, *Laudanum* aquâ aliquâ hystericâ mistum singulis noctibus ad tempus aliquod propinandum.

Ibid. l. 16. *post* aberrat. *adde* Imò Pilulæ istæ solæ, vel omissis Phlebotomiâ & Catharsi, sæpe magnos effectus edunt.

P. 114. *l.* 2. *post* recipiente. *adde* Hoc obiter.

Atque ita *hysterici Affectus* quo ad plurimum sanantur, ut & pleræque *mulierum*, quas appellant, *obstructiones*, at præ cæteris *Chlorosis* seu *pallidi virginum colores*, uti etiam *mensium suppressiones* qualescunque.

Ibid. l. 3. Quòd. *L.* Attamen.

*Ibid. à l.*9. ad *l.*11. His enim Ferrum inesse videtur in principiis solutis, unde illarum virtus Chalybeata intimiùs sangui-

ni permiſcetur. *L.* Harum enim virtus Chalybeata, tum ob inſignem quantitatem quâ hauriuntur, tum etiam ob earundem cum natura convenientiam intimiùs ſanguini permiſcetur.

Ibid. l. 14. *poſt* imprudentiores. *adde* Hoc autem præ cæteris inter bibendum obſervandum; ſi ægritudo quævis ad ſymptomata affectionis hyſtericæ referenda acidat, hoc in caſu per diem unum alterumve æger aquis abſiſtat donec ſymptoma illud tranſitum Aquarum aliàs impediturum, penitus abeat. Etenim tametſi hæ Aquæ humoribus agitandis ac proinde ſpiritibus confuſioni inducendæ minùs aptæ natæ ſint, quàm Cathartica vel leniſſima ex Officinis deprompta, aliquantulum tamen idem præſtant, quatenus ſcilicet diureticæ ſunt; ut taceam quòd ſæpe etiam ventrem movent. Quod ſi ipſæ Aquæ humores ac ſpiritus exagitando turbandoque aditum ſibimet ipſis præcludant quo minus facilè tranſeant, videant illi quàm importunè agunt qui medicamenta *purgativa* per harum uſum imperant, ſemel aut bis in ſeptimana aſſumenda

menda, vel, quod adhuc ineptius, ipsis Aquis immiscenda præcipiunt; Unde fit tam in his quàm in aliis aquis mineralibus ut non solùm non promptiùs, sed & planè tardiùs ac difficiliùs eædem operentur.

Hîc mihi non reticendum, quòd tametsi his Aquis ferrum inesse in principiis solutis nonnullis videatur (quod idem planè est ac si *ferrum liquidum* supponamus) nullus tamen dubito quin eædem nonnisi simplices aquæ extant virtute mineræ per quam transeunt impregnatæ ac infectæ. Quod cuipiam liquidò constabit si, aquæ communis congiis aliquot satis magnam vim Clavorum veterum ex calceis equinis extractorum infuderit. Sentiet scilicet aquam hanc cui pulvis *Gallarum. fol. Tea*, vel similia fuerint immista, eodem planè colore infici, ac si aqua esset fontis Mineralis. Neque sanè diversos effectus hæ aquæ sive artificiales sive inartificiales (utrum enim mavult quis appellet) epotæ edent, modo tempore æstivo, atque aëre salubri assumantur.

Sed utut hoc sit, si ob contumaciam

ejus hic affectus ferreis aquis minùs cedat, adeundæ sunt *aquæ calidæ Sulphureæ* quales sunt nostræ *Bathonienses*; atque æger, postquam tribus auroris continuis eas intus assumpserit, sequenti die *Balneum* ingrediatur, & postero die iterum eas bibat; idem faciendo alternatim per duos menses integros. Etenim tam in his quàm aliis, cujuscunque demùm generis sint, hoc sedulò notandum, quòd in earum usu eousque ægro persistendum, donec non tantùm levamen aliquale sentiat, sed, quo minùs symptomata omnia brevi postliminiò revertant, donec omnino convalescat.

*P.*115. à *l.*14. ad *l.* 16. Drachmam dimidiam manè & serò ad septimanas aliquot deglutitam. *L. Scrupulum unum manè & serò* ad septimanas aliquot degluritum.

*P.*122. *l.* 12. *post* linea. *adde* Verbo dicam. Quantumcunque exitialis *Phthisis* & sit & audiat, utpote quâ intereunt duo ferè Trientes eorum quos *morbi Chronici* jugulant, hoc tamen sanctè assero, quòd neque *Mercurius* in *Lue Venereâ*, neque *Cortex Peruvianus* in *Intermittentibus* efficaciores extent, quàm in

Pthisi

Phthisi curandâ *Exercitium* jam laudatum; modò æger curet, ut linteamina lecti probè fuerint arefacta, atque etiam ut satis longa itinera emetiatur. Attamen hoc notandum, quòd vitæ ἀκμὴν prætergressis multo diutiùs in hoc exercitio persistendum, quàm infra istam ætatem positis. Atque hoc multiplici experientiâ, quæ vix me fefellit unquam, didici: Et licèt equo vehi Phthisicis præcipuè conferat, tamen & itinera curru facta mirandos sanè effectus quandoque ediderunt.

*Ibid. l.*13. Atque. *L.* Sed ut ad propositum ediderunt.

P. 134. *l. ult. post* imperare. *adde* Ut ♃. *Conserv. absynth. Roman. & rutæ an.* ℥ j. *trochisc. è myrrha* ʒij. *castor. croci Angl. sal. volatil. salis Armoniaci, & assa fœtida an.* ʒ ß. *cum s.q. syr. de* 5. *radicibus f. Electuarium. Cap. ad magnitudinem nucis moschatæ majoris tertiâ quâque horâ, superbibendo seq. Iulapii cochl.* iv. *vel* v. ♃. *aq. rutæ, bryon comp. an.* ℥iij. *sacchari Cand. q.s. mf. f. Iulap.* Atque hæc, si statim à primo suppressionis indicio exhibeantur, hoc malum plerun-

que divincent. Sin autem dictis Remediis eousque continuatis donec tota quantitas assumpta fuerit, Lochia adhuc supprimantur, hoc in casu *Laudanum*, unâ saltem vice, tentandum.

P. 135. *l*. 23. Hæc si minùs succedant (interjecto horarum aliquot spatio. *L*. Verum enim verò si & hoc minùs succedat (interjecto aliquo temporis spatio.

P. 136. *l*. 23. *post* possint. *adde* Quod sedulò advertendum velim.

P. 139. *l*. 1. *post* proveniunt. *adde* Cùm verò *Affectus Hysterici* non semper primariæ causæ, spirituum nempe debilitati nativæ, sed adventitiæ aliquando originem suam debeant, hujusmodi itaque causam, antequam finiam, hîc recensere libet, quæ frequentissimè *Vaporum*, quos appellant, pararia existit. Atque ea est *Fluxus mensium immodicus*, sive in *Puerperio*, sive extra idem invadat. Quoad primam speciem, ea primis diebus post partum laboriosiorem maximè infestat, & longâ symptomatum hystericorum catervâ stipatur. Et sicuti in primis hisce diebus solùm ingruit ac urget, ita etiam brevi se proripere solet.

Etenim

Etenim si victus paulò incrassans instituatur, facilè abigitur; cui & sequens potus addi poterit.

Assumatur *aq. plantag. & vini rubri an.* ℔ j. *Coq. simul ad tertias, & deinde edulcoretur s. q. sacchari albiss. Cujus, cum frigescat, capiat* ℔ ß. *bis vel ter in die.* Interim *Julapium* aliquod *Hystericum*, at satis mite, subinde propinetur, & *nodulus* seq. naribus admoveatur. ♃. *Galbani & Assæ fœtid. an.* ℥ ij. *Castor.* ℥ ß. *sal. succini volatilis* ʒß. *M. f. Nodulus.* Vel ♃. *Spir. salis Armoniac.* ʒij. quem sæpius olfaciat.

Quod verò ad hujusmodi *extra Puerperium fluxum* attinet, licèt idem omni tempore fœminis accidere solet, eas tamen paulo ante tempus illud quo sponte suâ omnino menses cessaturi, sæpissimè invadit; circa ætatis scilicet annum 45. si modo temporiùs fluere inceperant, circa autem 50. si seriùs in vitâ priùs prorumpebant. His, uti dictum, paulò ante totalem eorundem discessum (instar Candelæ jam fere absumptæ deflagratæque, quæ subito flammam edit insigniorem, mox penitùs dispari-

 turam)

turam) cum magno impetu affatim excidunt, & ob copiam sanguinis ingentem qui continuò excernitur, in paroxysmos hystericos ferè continuos miseras dejiciunt. Hic licèt *Hysterica* tam interna quàm externa obiter usurpanda (fortiora devitando ne fluxum ulteriùs ea provocent,) omnis tamen curationis cardo in menstruis cohibendis vertitur, quæ hunc in modum quàm primùm sistenda.

Mittatur sanguis è brachio ad ℥viij. Seq. manè exhibeatur *potio purgativa communis*, quæ repetenda est tertiâ quâque die per duas alias vices; & singulis noctibus per totum morbi decursum sumat *Paregoricum ex syr. de meconio* ℥j.

℞. Conserv. rosar. siccar. ℥ij. *trochisc. de terrâ Lemn.* ʒj ß. *Cort. granator. & Coral. rubr. prep. an.* ℈ij. *lapid. hæmatit. sang. dracon. & bol. Armen. an.* ℈j. *cum s. q. syr. è Coral. simpl. f. Electuar. de quo sumat ad magnitud. nuc. Moschat. maj. mane & quintâ pomerid. superbibendo seq. Iulapii Cochl.* vj.

℞. Aq. germin. quercus & plantag.

an. ℥ iij. *aq. Cinnamom. hord. & ſyr. de roſis ſiccis an.* ℥ j. *ſpir. Vitriol. q.ſ. ad gratam aciditatem.*

℞. *Fol.Plantag.& urticæ an.q.ſ.contundantur ſimul in mortario marmor. & ſuccus exprimatur, qui poſtea clarificetur, Cap.cochl.* vj. *frigidè ter vel quater in die.* Poſt primam purgationem applicetur *Emplaſtr.* ſeq. regioni lumborum. ℞. *Emplaſtr.Diapalm.& ad Herniam an.part. æqual.Mſ.extendatur ſuper Alutam, & f. Emplaſtr.*

Diæta refrigerans incraſſanſque imperanda, niſi quod è re erit ſemel vel bis in die Vini Clareti hauſtulum Ægræ indulgere, quod etſi minùs conveniat in quantum ebullitionem ciere aptum natum ſit, ad vires tamen refocillandas concedi poſſit. Atque hæc quidem methodus ut fœminis hoc modo affectis apprime proficua ſit, ita eadem iis, quibus *Abortûs* periculum imminet, non minùs confert. Atqui Cathartica & Succi hîc omittantur.

Eſt & alia, etſi minùs frequens, affectuum hyſtericorum cauſa. Nempè poſt partum laborioſiorem *Uteri procidentia,*

tia, magnam hujusmodi malorum Iliada secum trahens, quæ tamen citò ac facilè hoc modo sanatur. ℞. *Cort. quercus* ℥ij. *Coq. in aq. font.* ℔iv. *ad* ℔ij. *sub finem addendo* · *Cort. granator. contus.* ℥ j. *rosar rubr. flor. granator. an. M.* ij. *deinde adde Vini rubri* ℔ ß. *Colatura sit pro Fotu, qui cum pannis laneis parti affecta admoveatur manè horis duabus antequam è lecto assurgat, & nocte post decubitum donec symptomata penitus evanuerint.*

ADDEN-

ADDENDA
ET
MUTANDA
IN TRACTATU
DE PODAGRA.

PAg. 19. *lin.* 19. recessurus. *L.* recessura.

P. 46. à *l.* 9. ad *l.* 11. *Singulorum Unciæ quatuor simul probè mistæ excipiantur Syrupo ex Vino Canarino cum Saccharo facto.* *L.* *Singulorum Unciæ sex simul probè mistæ excipiantur s. q. mellis opt. despumati & Vini Canarini.*

P. 66. *l.* 18. ♃. *Sarsaparill.* ℥iv. *Lign. Sassaphr. & Chinæ.* *L.* ♃. *Sarsaparill.* ℥vi. *Lign. Sassaphr. Chinæ, & ras. c.c.*

P. 86. *l.* 18. *post* existimandum est. *adde* Sin autem gravius aliquod symptoma indu-

cias haud ferens, ex retrocessu materiæ Podagricæ subitò ingruat, & mortem ægri minitetur; neque vino neque exercitio suprà laudatis fidendum, verùm hoc in casu, modò non caput, at partes vel naturales vel vitales ejusmodi malum impetat, ad *Laudanum* statim confugiendum; nempè *Laudani liquidi guttas* xx. *haustulo aquæ Epidemicæ immistæ propinentur*, & in lecto ad quietem æger se componat.

p. 88. *l*. 18. *post* subsequitur. *adde* Hîc porrò notandum, quòd *Podagrici* ferè omnes, postquam cum hoc morbo diu conflixere, *calculo renum* sint obnoxii, proinde vel statu vel declinatione sæpius, paroxysmi generalis Nephritico dolore laborare soleant; idque cum magno ægrorum non tantùm cruciatu sed & virium dispendio, cùm jam plus satis attritæ fractæque eæ fuerint. Hoc in casu posthabitis quibusvis aliis remediis, *liquoris possetici, cui rad. Althææ* ℥ij *incoctæ fuerint, Congium unum* quàm citissime devoretur, & sequens *Enema* injiciatur.

℞. *Rad. Althææ & lilior. an.* ℥j. *fol. malvæ,*

malvæ, parietar. branc. Ursin. & flor. Chamamel. an. M. j. sem. lin. & fœnug. an. ℥ ß. *Coq. s. q. aq. ad* ℔ j ß. *Colatura dissolv. sacchari Culinaris & syr. dialthææ an.* ℥ ij. *M s. f. Enema.* Quamprimùm per vomitionem æger totum reddiderit quod per os ingestum fuerit, ut etiam Enema rejecerit, *laudani liquidi* satis magna dosis propinetur, vid. ad gut. xxv. vel *pil. Matthæi.* gr. xv.

P. 89. *l.* 26. *post* omittetur. Londinensis editio inseruit totum illum Paragraphum, quam hæc nostra habet pagina 140. l. 21. usque ad paginam 142. l. 23.

At verò cùm in externis hujusmodi Remediis jam sim, omnino aliquid mihi dicendum est de Musco quodam Indico, *Moxam* vocant, nuper magni nominis in Podagræ Curatione, si nempe pars affecta eâdem accensâ leviter ustuletur. Quamlibet hoc Remedii genus *Indis Orientalibus* acceptum referatur, atque *Europæis* universim omnibus pro incognito habeatur, attamen constabit antiquioris id esse ævi etiam apud nos, illi qui *Hippocratis* effata jam ante annos bis mille literis tradita voluerit con-

consulere. In præstantissimo illo de *Affectionibus* libro, *Sect. quintâ, pag.* mihi 524. de *Ischiade* agens, hæc habet, εἰ δὲ ἐς ἕν τι χωρίον &c. id est. *Quòd si in uno aliquo loco firmiter constiterit dolor, neque Medicamentis expellatur; quocunque loco dolor fortè extiterit, eum lino crudo urito.* Et paulò post de *Podagrâ* verba faciens: ξυμφέρει δὲ καὶ ταύτῃ, &c. id est: *Huic eadem quæ Articulari morbo conferunt, & longus quidem hic morbus est & gravis, minimè tamen lethalis. Quod si in digitis dolor remaneat, venas in digito paulo supra articulum inurito; ustio autem per linum crudum fiat.* Opinor neminem posse existimare eam esse differentiam Specificam inter flammam vel à lino, vel ab hoc musco Indico excitatam, ut hæc illâ in sanatione Podagræ plus valeat, non magis quàm reputaverit ignem è *Roboris* Segmentis accensum majus aliquid præstare posse illo qui *Fraxini* ligno alitur. Hæc partis affectæ ustulatio aliquid pollicetur (quod & efficere quandoque possit) ad doloris commitigationem, evocatâ scilicet

licet fomitis morbifici parte subtilissimâ ac maximè spirituosâ, in articulum jam depositâ. Attamen beneficium ab hoc remedio partum, cùm Indigestionem, quæ Podagræ causa est Antecedens, nullo modo attingat, fugax esse oportet & breve. Neque opus est ut dicam illud in Podagris tantùm incipientibus locum habere; quando enim sive â morbi diuturnitate, sive ab importuno atque indebito Medicamentorum usu, Podagra, ut subinde fit, ad partes internas fuerit conversa, ac proinde ægritudine, torminibus ventris, atque longo hujusmodi symptomatum agmine, potiùs quàm dolore ægrum multaverit, nemo sanus igne utendum esse arbitrabitur.

P. 111. *l.* 24. *post* probavi. *adde* Vel ♃. *Vini alb.* ℥ iv. *Ialap. subtiliss. pulv.* ʒ j. *Zinzib. pulv.* ℈ß. *syr. de spin. cervin.* ℥ j. *M. f. potio, sumenda summo manè, repetendaque singulis, vel alternis diebus pro ratione virium.*

P. 147. *in fine, adde hoc.*

POST-

POSTSCRIPTUM.

Lector mihi veniam concedat; si unum haud parvi tam in dignoscendis quàm curandis Febribus momenti hîc adjiciam, quod nisi memoriæ mihi exciderat, loco magis suo dicendum fuerat. Observavi quòd singulis annis ab hyeme ingruenti usque ad ver adultum, *Febris* quædam invadit, quæ tam quoad Symptomata quàm curationem à *Stationariâ*, sive febre Epidemicâ Constitutionis generalis, quæ tum obtinet planè discrepat, proindeque in febrium, quas *Intercurrentes* appello, classem recensenda est. Frigiditati aëris unà cum crassitie ac humiditate ejusdem illa originem suam debere videtur: Hinc enim pori cutis occluduntur, & sanguis ob impeditam transpirationem colluvie serosâ oneratur, quæ tandem inimica facta, ac diuturniore morâ putrescens, facilè vel à suscepto frigore, vel à levi aliquâ occasione febrem accendit. Si materia morbum committens copiosa admodum

modum fuerit, ea febris emergit, quam ſub titulo *Peripneumoniæ nothæ Libro de morbis Acutis, Sectione ſextâ, Capite quarto* deſcripſi. Sin autem humor iſte minùs ſcateat, ea ſolummodo ſymptomata producit, quæ jam deſcripturus. Æger per diem unum vel alterum poſt primum febris inſultum nunc incaleſcit, nunc friget: de dolore capitis atque artuum cum inquietudine quadam totius corporis conqueritur: Lingua alba apparet: pulſus ſanorum pulſui non admodum abſimilis: urina turbida eſt & intensè rubet: ſanguis ei detractus Pleuriticorum ſanguinem æmulatur: Tuſſis fermè adeſt; ſed reſpirationis difficultas, thoracis coarctatio, & dolor capitis inter tuſſiendum quaſi idem diſſiliret, dictæ Tuſſi, (ſicut in *Peripneumoniâ nothâ* ſolent) ſe non adjungunt, proindeque cùm notis inſignioribus peripneumonicis hæc febris haud ſtipuletur, licet à dicto morbo non niſi gradu diſſideat, *Febrem Hyemalem* indigitare lubet.

Hic morbus, etſi primo ejus inſultu ſymptomata ſolummodo à frigore ſuſcepto orta, præ ſe ferat, ſi tamen male tractetur, longam ineluctabilium malorum cate-

nam

nam post se trahit, quæ tandem mortem ipsam accersunt. Etenim cum Æger lectulo incarceratus fuerit, & Cardiacis nescio quibus ad sudorem eliciendum, ac proindè ad febrim solvendam (quod tamen rarò perficitur) mulctatus, delirium, Lethargus, pulsus languidus & inordinatus, lingua arida, maculæ rubentes, & quandoque ad livorem aliquantulum accedentes sæpè sæpiùs hanc febrim comitantur. Hæc atque hujusmodi symptomata, etsi nonnullis pro *malignitate*, ut loqui amant, imponant, reverà tamen rei malè gestæ sunt adscribenda. Cùm enim hæc febris suapte naturâ plus satis inflammationē polleat, sanguis adhuc ulterius Cardiacorum, & jugi lectuli usu incenditur: unde spiritus in confusionem, ac motus inordinatos inconditósque adiguntur, atque materiâ morbificâ in cerebrum impulsâ in pessum ruunt omnia.

In hac febre pellenda hunc mihi scopum propono, ut exundantem scilicet illam pituitæ colluviem ob hyemis analogiam congestam venæsectione revellam, & repetitâ Catharsi subducam. Hæc ut fiant, ubi primum accersor, sanguinem è brachio

chio dextro ad ℥ix. vel x. mitti jubeo. Die sequente blandam illam potionem purgativam, mihi in praxi familiarem exhibeo. Ut ℞. *thamarind.* ℥ ß. *fol. sennæ* ʒij. *rhabarb.* ʒi ß. *Coq. s. q. aq. ad* ℥iij. *Colatura dissolve mannæ & syr. rosar. sol. an.* ℥j. *M. f. potio, sumenda summo mane.* Hanc potionem per duas alias vices repeto, die uno inter singulas purgationes interposito, modo symptomata omnia citiùs non disparuerint. Et noctibus insequentibus Paregoricum ex syr. de meconio ℥j. propino. Diebus à Purgatione vacuis, modò Tussis adsit, *Decoctum Pectorale*, & *Eclegma ex oleo amygdalarum dulcium, syr. Capill. Veneris & Violarum* subinde assumenda præcipio. Atque ad nimium sanguinis fervorem reprimendum, si Febris magnoperè æstuet, *Emulsionem ex seminibus frigidis* præscribo; utut *Iulapium seq.* ℞. *Aq. Nymph. Portulac. & lactuc. an.* ℥iv. *syr. de limonibus* ℥j ß. *syr. viol.* ℥j. *M. f. Iulap. de quo bibat ad libitum.* Interim ut æger à lecto interdiu sibi temperet, injungo, ut & à carnis esu: post primam verò, vel secundam purgationem haustulùm jusculi tenuis ex pullo gallina-

ceo

eeo facti subindè assumendum concedo. Verùm hoc notandum, si symptomata quævis graviora, ut respirationis difficultas, dolor capitis inter tussiendum lancinans, malum hoc ad Peripneumoniam notham propiùs accedere indigitet; hoc in casu tam venæ-sectio, quàm Catharsis eo usque debitis intervallis sunt iterandæ, donec symptomata omnia penitùs evanuerint, & æger eo modo quem Capite dicto descripsimus, sedulò tractandus. At non nisi perquam rarò Febris de qua jam agimus, ad eam sævitiem assurgit, ut post unicam Phlebotomiam, & tres Purgationes pluribus evacuationibus indigeat.

Sed de hoc satis, quod tamen mihi neutiquam reticendum videbatur, quo minùs errante diagnosi febris hæc *hyemalis* pro *Stationariâ*, sive febre Epidemica generalis cujusvis Constitutionis habeatur, cùm ingentem hominum vim ob hanc rem vel neglectam, vel ignoratam periisse certò sciam.

FINIS.

